

R+D+I EN SEMICONDUCTORS I XIPS A LA UPC

2024

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH

Cofinançat per
la Unió Europea

CONTINGUT

01

LA UPC

Coneix la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) i descobreix algunes de les seves xifres.

02

SEMICONDUCTORS I XIPS

Que s'entén per semiconductors? I per xips?

03

RECERCA I INNOVACIÓ

Descripció dels grups de recerca, els centres i instituts que generen coneixement en l'àmbit dels semiconductors i els xips.

04

PROJECTES D'EXCEL·LÈNCIA UPC

Selecció dels projectes de més impacte en tecnologies relacionades amb els semiconductors i els xips.

05

FORMACIÓ

Graus, màsters, postgraus i formació continuada que s'ofereix a la UPC i a la UPC School en l'àmbit dels semiconductors i els xips.

01 LA UPC

La Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) és una universitat pública de recerca i educació superior en els àmbits d'enginyeria, l'arquitectura, les ciències i la tecnologia, amb forta implantació i presència activa en els nuclis industrials del territori. La UPC participa en el sistema d'innovació de Catalunya amb projectes i contractes de recerca, desenvolupament, valorització del coneixement i comercialització de tecnologia.

ACTIVITAT DE RECERCA, DESENVOLUPAMENT I INNOVACIÓ A LA UPC 2023

02

SEMICONDUCTORS I XIPS

Els **semiconductors** són materials que tenen conductivitat elèctrica entre els conductors (com els metalls) i aïllants (com els plàstics).

Els semiconductors estan formats principalment de materials com el silici, el germani i l'arsenur de gal·li, que tenen una estructura cristal·lina que permet el moviment controlat d'electrons.

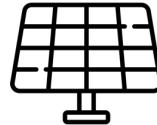
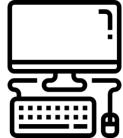
En afegir impureses al material (és a dir, en dopar-lo), les propietats elèctriques del semiconductor poden ser controlades, permetent-li funcionar com un conductor o un aïllant segons convingui.

En electrònica, un **xip** es compon de material semiconductor tallat d'una oblia més gran de material que es troba a pocs mil·límetres per un costat.

Xips i conductors són components essencials en dispositius electrònics com transistors, díodes i circuits integrats, i són utilitzats en una àmplia gamma d'aplicacions com la informàtica, les telecomunicacions i la producció d'energia.

ÀMBITS D'APLICACIÓ DE SEMICONDUCTORS I XIPS

COMPUTACIÓ I TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ

Els semiconductors s'utilitzen en microprocessadors, xips de memòria i altres components informàtics.

Són components crítics per al funcionament dels ordinadors, els servidors i altres dispositius.

TELECOMUNICACIÓ I XARXES

També tenen aplicacions en sistemes de comunicacions, incloent-hi xarxes sense fil, de fibra òptica i comunicacions per satèl·lit.

Aquests dispositius permeten la transmissió de dades d'alta velocitat i un processament eficient.

ENERGIA I POTÈNCIA

Els circuits integrats també són clau en l'elèctronica de potència, com ara inversors i convertidors, crítics per a l'emmagatzematge i la conversió d'energia. També s'utilitzen en sistemes d'energia renovable, com ara panells solars i turbines.

TRANSPORT

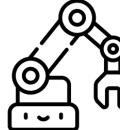
Són indispensables per a les unitats de control dels motors, en els sistemes de frenada antibloqueig i en els sistemes de seguretat. També s'utilitzen en avònica i sistemes aeroespacials.

ÀMBITS D'APLICACIÓ DE SEMICONDUCTORS I XIPS

ELECTRÒNICA DE CONSUM

També trobem circuits integrats als productes electrònics destinats al consum, incloent-hi telèfons intel·ligents, televisors i videoconsoles. S'utilitzen per habilitar funcions avançades i per millorar el rendiment d'aquests dispositius.

INDÚSTRIA

Els xips i semiconductors estan presents a una àmplia gamma d'aplicacions industrials, com el control de processos, la robòtica i l'automatització. També s'utilitzen en la fabricació d'equips i maquinària.

HEALTH TECH

L'aplicació dels xips i els semiconductors en dispositius mèdics, sensors biomèdics, dispositius d'imatge, implants i sistemes de registres electrònics ha revolucionat el sector sanitari, permetent diagnòstics més precisos, tractaments més efectius, així com una millor gestió de la informació mèdica.

Exemples d'activitat I

Disseny d'arquitectures de domini específic per a sistemes de computació energèticament eficients.

Gestió d'energia a micro-xarxes urbanes col·laboratives.

Disseny d'acceleradors basats en la **tecnologia RISC** per a la propera generació de computadors.

Estudi i desenvolupament de sensors òptics ultra-ràpids per a metrologia tridimensional de superfícies.

Creació de dispositius autònoms per a la detecció i l'alliberament: assemblatge de sistemes biomèdics per al diagnòstic i la teràpia.

Desenvolupament de **compostos mixtos calcogenurs-halurs** de baixa dimensió per rutes físiques per a aplicacions en dispositius fotovoltaics tàndem.

Desenvolupament d'**algorismes de resolució numèrica** de sistemes lineals d'equacions amb la finalitat de dur a terme simulacions pròpies de la dinàmica de fluids computacional (CFD) i la transferència de calor (HT).

Exemples d'activitat II

Desenvolupament de dispositius assistits per *deep learning* automàtic per a una alta eficàcia de radiofreqüència.

Desenvolupament de materials i components de dispositius híbrids termoiònics fotovoltaics.

Integració de CMOS-MEMS avançats per a sistemes de nova generació a escala mil·limètrica.

Desenvolupament de solucions fotovoltaïques semitransparentes integrables en edificis.

Desenvolupament de la següent generació d'instrumentació per caracteritzar la interfície superfície-subsuperfície en Exploració planetària: sensors de vent per a Mart i sondes per a regolita.

Simulació en 2D/3D de cèl.lules solars de silici de contactes posteriors.

Fabricació de fotodiodes per aplicacions avioniques.

03

RECERCA I INNOVACIÓ

R+D+I

A través dels grups de recerca distribuïts per les seves Escoles i Facultats, la UPC disposa d'instal·lacions i recursos per a proporcionar els serveis que li són propis, en els àmbits de diagnòstic, assessorament, desenvolupament, demostració, formació, promoció i acompanyament a la indústria, el sector públic i la societat civil en l'impuls i el desplegament de tecnologies en matèria de semiconductors i xips.

GRUPS DE RECERCA UPC EN SEMICONDUCTORS I XIPS

- AcaPE → Advanced Control and Power Electronics Systems
- ARCO → Microarquitectura i Compiladors
- CBA - Sistemes de Comunicacions i Arquitectures de Banda Ampla
- CIRCUIT → Grup de Recerca en Circuits i Sistemes de Comunicació
- CSC → Components and Systems for Communications Research Group
- EFRICS → Efficient and Robust Integrated Circuits and Systems
- EPIC → Energy Processing and Integrated Circuits
- GREP → Grup de Recerca en Electrònica de Potència
- HIPICS → Grup de Circuits i Sistemes Integrats d'Altes Prestacions
- IMEM-BRT → Innovation in Materials and Molecular Engineering – Biomaterials for Regenerative Therapies
- IS2 → Sensors Intel·ligents i Sistemes Integrats
- MNT → Grup de Micro i Nano Tecnologies per Energia Solar
- PERC-UPC - Centre de Recerca d'Electrònica de Potència UPC
- QinE → Disseny de Baix Consum, Test, Verificació i Circuits Integrats de Seguretat
- VirtuOS-CRAAX → Centre de Recerca d'Arquitectures Avançades de Xarxes

CENTRES ESPECÍFICS DE RECERCA UPC

CD6

Centre de
Desenvolupament
de Sensors,
Instrumentació i
Sistemes

IDEAI-UPC

Intelligent Data
sciEnce and
Artificial
Intelligence
Research Group

PERC-UPC

Centre de Recerca
d'Electrònica de
Potència UPC

SSR-UPC

Smart
Sustainable
Resources

COL·LABORACIONS AMB EMPRESES

- Albora Technologies SL
- HiSilicon Technologies Co. Ltd, Advantest Corporation, Siemens AG, FormFactor Inc, Infineon Technologies AG, Synopsys Inc
- Huawei Technologies Co. Ltd
- ideadeed SL
- Imagination Technologies Ltd
- Kerafrit SA
- Microsoft Corporation
- Nanusens SL
- Nec Labs GmbH
- Qorvo Inc:
- Semidynamics Technology Services SL
- Software Radio Systems Ltd
- Solar Mems Technologies SL
- Virtual Open Systems SAS
- Yocto Technologies SL

04

PROJECTES D'EXCEL·LÈNCIA UPC

En aquest document es consideren projectes d'excel·lència aquells en que:

- El procés científic és rigorós i compleix amb estàndards de qualitat elevats.
- Són estratègics i tractors.
- Adquireixen un compromís amb els reptes socials i tenen un gran impacte científic i socioeconòmic.
- Tenen repercussió al territori.
- Compten amb diferents entitats participants de la quàdruple hèlix, fet que fa que els projectes siguin multidisciplinaris.

PROJECTES D'EXCEL·LÈNCIA UPC

WiPLASH - Architecting More Than Moore – Wireless Plasticity for Heterogeneous Massive Computer Architectures

El projecte WiPLASH té com a objectiu iniciar un pla de comunicació sense fil en el xip que ofereix plasticitat arquitectònica, reconfigurabilitat i adaptació sense sacrificar la generalitat o l'eficiència. El projecte se centra a establir bases experimentals sòlides per a la comunicació sense fil en xip, incloent-hi la integració funcional en l'àmbit d'unitat i els aspectes tecnològics.

Grup de recerca UPC implicat: [CITCEA-UPC](#)

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH

PROJECTES D'EXCEL·LÈNCIA UPC

SCRAMBLE - Turbulence-On-a-Chip: Supercritically Overcoming the Energy Frontier in Microfluidics.

L'objectiu general del projecte SCRAMBLE és superar la frontera microfluídica mitjançant

- (i) el descobriment dels fonaments de la inducció de flux turbulent en microxips mitjançant l'ús de fluids supercrítics d'alta pressió,
- (ii) el descobriment de les condicions crítiques per millorar i controlar dràsticament processos de barreja i transferència,
- (iii) el disseny, fàbrica i prova d'una primera sèrie disruptiva de prototips de turbulència en xip per transferir energia amb una millora de rendiment cent vegades respecte als microsistemes estàndard.

En el futur a mitjà i llarg termini, la tecnologia proposada podria permetre la miniaturització eficient dels cicles termodinàmics per a la generació d'energia, la reconceptualització de la propera generació de processadors informàtics basats en un refredament basat en microfluídics molt potent i l'adopció de noves solucions microfluídiques en piles de combustible per al transport i la propulsió.

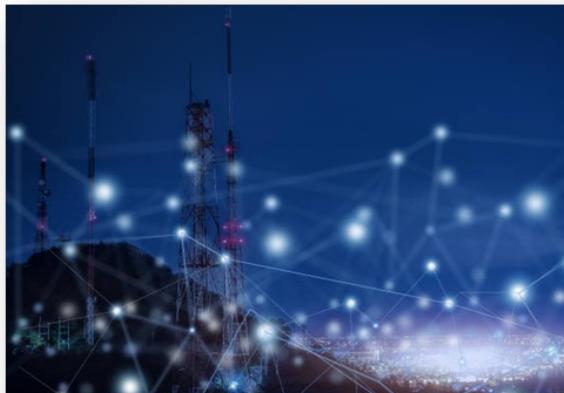

Grup de recerca UPC implicats: Departament d'Enginyeria Electrònica

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH

PROJECTES D'EXCEL·LÈNCIA UPC

WINC - Wireless Networks within Next-Generation Computing Systems

El projecte WINC preveu una revolució en l'arquitectura d'ordinadors possible gràcies a la integració de xarxes sense fils dins dels sistemes informàtics i la Intel·ligència Artificial. La hipòtesi principal és que la tecnologia sense fils de *terahertz* conduirà a almenys una millora de deu vegades en la velocitat, eficiència i escalabilitat, tant dels sistemes quàntics com no quàntics.

Amb un enfocament transversal, WINC pretén validar la hipòtesi

- (i) revelant els límits fonamentals de les comunicacions sense fil dins dels paquets informàtics,
- (ii) desenvolupant antenes i protocols que funcionin a prop d'aquests límits tot complint amb les estrictes restriccions de l'escenari, i
- (iii) desenvolupant arquitectures radicalment noves que tradueixin els beneficis únics de la visió sense fils en millores d'ordre de magnitud a nivell de sistema.

Grup de recerca UPC implicat: Departament d'Arquitectura de Computadors

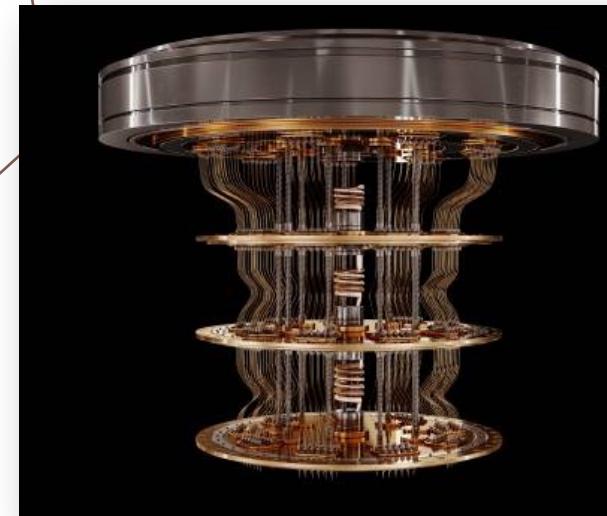
PROJECTES D'EXCEL·LÈNCIA UPC

QUADRATURE - SCALABLE MULTI-CHIP QUANTUM ARCHITECTURES ENABLED BY CRYOGENIC WIRELESS / QUANTUM -COHERENT NETWORK-IN PACKAGE

El projecte QUADRATURE té com a objectiu desenvolupar arquitectures de computació quàntica escalables utilitzant nuclis quàntics distribuïts i interconnectats mitjançant enllaços de transferència d'estat qubit coherent-quàntic i una interconnexió sense fil integrada.

Els objectius inclouen aconseguir una transferència microintegrada d'estat qubit de totes les RF, la transferència de dades clàssiques sense fils, el desenvolupament de protocols per a una xarxa integrada coherent quàntica, implementar mètodes arquitectònics escalables i demostrar un rendiment millorat.

Grups de recerca UPC implicats: Departament d'Enginyeria Electrònica

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH

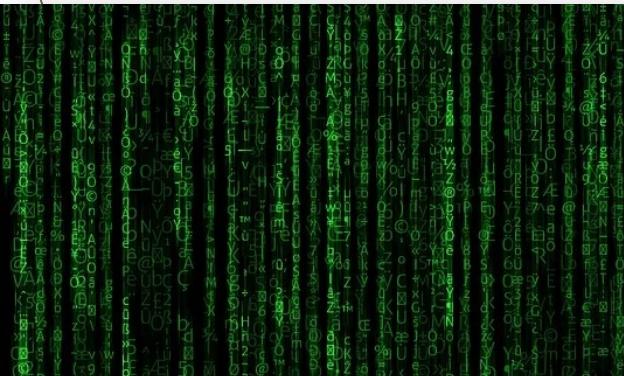
PROJECTES D'EXCEL·LÈNCIA UPC

ComplexData – Experiments i anàlisis de dades per a caracteritzar i pronosticar el comportament de sistemes complexos

ComplexData neix amb la finalitat de superar les limitacions dels sistemes industrials tradicionals i millorar encara més el rendiment dels convertidors de potència. L'objectiu d'aquest projecte és demostrar:

- 1) la viabilitat d'implementar un nou dispositiu compacte i d'alt rendiment basat en una sèrie de cèl·lules de commutació formades per un únic transistor de potència amb diòde antiparal·lel, amb una única tensió nominal, més circuits auxiliars, i
- 2) que aquest nou dispositiu es pugui utilitzar com a bloc de construcció per implementar qualsevol tipus de conversió de potència desitjat en un ampli rang de tensió i corrent.

Grups de recerca UPC implicats: Dinàmica no Lineal, Òptica no Lineal i Làsers (DONLL)

PROJECTES D'EXCEL·LÈNCIA UPC

RHODaS - Reinventing High-performance pOwer converters for heavy-Duty electric trAnSport

El projecte RHODaS té com a objectiu desenvolupar topologies disruptives de convertidors de potència utilitzant nous materials semiconductors, així com tecnologies digitals d'avantguarda per millorar l'eficiència de l'arquitectura, la densitat de potència, la fiabilitat, el cost i la sostenibilitat.

A més, s'aborden enfocaments multidisciplinaris de l'electrònica de potència modular per a l'accionament del motor integrat (IMD) i consideracions d'ecodisseny, per crear solucions compactes que es puguin integrar en una àmplia gamma i vehicles pesats, permetent que aquests vehicles elèctrics siguin més sostenibles i autònoms durant tot el cicle de vida dels seus components.

Grups de recerca UPC implicats: [MCIA](#)

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH

ALGUNS ARTICLES (ordenats per Journal Impact Factor)

Rodriguez, E. [et al.]. A survey of deep learning techniques for cybersecurity in mobile networks. *IEEE communications surveys and tutorials*, 7 Juny 2021, vol. 23, núm. 3, p. 1920-1955.

<https://futur.upc.edu/32051926>

Rodríguez, J. [et al.]. The diverse meteorology of Jezero crater over the first 250 sols of Perseverance on Mars. *Nature Geo science*, 9 Gener 2023, vol. 16, p. 19-28.

<https://futur.upc.edu/35067802>

Abadal, S. [et al.]. Computing graph neural networks: A survey from algorithms to accelerators. *ACM computing surveys*, 1 Desembre 2022, vol. 54, núm. 9, p. 191:1-191:38.

<https://futur.upc.edu/32540435>

Prades, I. [et al.]. Does Sb₂Se₃ admit nonstoichiometric conditions? How modifying the overall Se content affects the structural, optical, and optoelectronic properties of Sb₂Se₃ thin films. *ACS applied materials and interfaces*, 9 Març 2022, vol. 14, núm. 9, p. 11222-11234.

<https://futur.upc.edu/32870102>

Lopez-Garcia, A. [et al.]. Ultrathin a-Si:H/Oxide transparent solar cells exhibiting UV-Blue selective-like absorption.

Solar RRL,
15 Febrer 2023.

<https://futur.upc.edu/35232310>

ALGUNES TESIS DOCTORALS

Carrió, D. Juliol 2022. **Simulació 2D/3D de cèl.lules solars de silici de contactes posteriors.** Tesi doctoral. Departament d'Enginyeria Electrònica, Universitat Politècnica de Catalunya.
<http://hdl.handle.net/2117/371623>

Aghazadeh, S. Maig 2022. **Timed Array Antenna System: Application to Wideband and Ultra-Wideband Beamforming Receivers.** Tesi doctoral. Universitat Politècnica de Catalunya.
<http://hdl.handle.net/2117/367766>

Ntinas, V. Abril 2022. **Harnessing Memristor circuits and device variability in Emergent Computing Applications.** Tesi doctoral. Departament d'Enginyeria Electrònica, Universitat Politècnica de Catalunya.
<https://futur.upc.edu/33090393>

Valle, J. Abril 2022. **Design, fabrication and reliability of a CMOS-MEMS Lorentz-force magnetometer.** Tesi doctoral. Departament d'Enginyeria Química, Universitat Politècnica de Catalunya.
<http://hdl.handle.net/2117/367765>

Salehi, N. Febrer 2022. **Energy Management in Collaborative Power Electronics-Based Microgrid Integrated with Renewable Energies.** Tesi doctoral. Departament d'Enginyeria Electrònica, Universitat Politècnica de Catalunya.
<https://futur.upc.edu/35152420>

Rafiezadeh, R. 2022. **Contributions to the Characterization and Design Optimization of Power Converters Based on Switching-Cell Arrays.** Tesi doctoral. Departament d'Enginyeria Química, Universitat Politècnica de Catalunya.
<https://futur.upc.edu/34922820>

Ruano, G. Novembre 2021. **Conducting polymers and hybrid materials for technological Applications .** Tesi doctoral. Departament d'Enginyeria Química, Universitat Politècnica de Catalunya.
<https://futur.upc.edu/32233774>

Yoosefi, O. Juliol 2021. **Simulation and Design of All-Optical Logic Gates Based on Photonic Crystals.** Tesi doctoral. Departament d'Enginyeria Química, Universitat Politècnica de Catalunya.
<http://hdl.handle.net/2117/351130>

A photograph of a hand holding a paper airplane against a sunset sky. The hand is in the lower right foreground, silhouetted against a vibrant orange and pink sunset. The paper airplane is held horizontally, pointing towards the top left. The background is a blurred landscape with a city skyline visible in the distance.

05

FORMACIÓ

FORMACIÓ - GRAUS

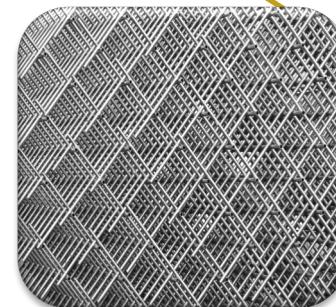
Grau en Enginyeria
Elèctrica
(EEBE, ESEIAAT, EPSEVG)

Grau en Enginyeria
Electrònica Industrial i
Automàtica
(EEBE i EPSEM)

Grau en Enginyeria
Electrònica de
Telecomunicació

Grau en Enginyeria de
Materials

Més informació dels graus UPC

FORMACIÓ – MÀSTERS

Màster universitari en Enginyeria de l'Energia (vinculat al programa InnoEnergy)

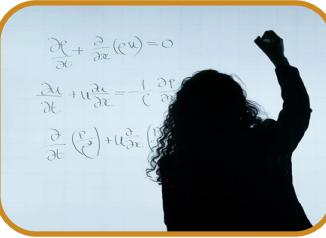
Màster universitari en Ciència i Enginyeria Avançada de Materials

Master's degree in Telecommunications Engineering (MET)

Master's degree in Engineering Physics

Erasmus Mundus master's degree in Photonics Engineering Nanophotonics and Biophotonics (Europhotonics)

Màster universitari en Enginyeria de Sistemes Automàtics i Electrònica Industrial

Més programes de doctorat UPC

PROGRAMES DE DOCTORAT

- [Enginyeria Elèctrica](#)
- [Sistemes d'Energia Elèctrica](#)
- [Automàtica, Robòtica i Visió](#)
- [Ciència i Enginyeria dels Materials](#)
- [Enginyeria Electrònica](#)
- [Enginyeria Telemàtica](#)

SERVEI DE SUPPORT A LA RECERCA I LA INNOVACIÓ

@ <https://rdi.upc.edu>

X @RDI_UPC

in Research, Development
and Innovation UPC

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH